

Indywidualizacja nauczania

W nauczaniu zindywidualizowanym prowadzący zajęcia kieruje swoją uwagę na poszczególnych uczniów i dostosowuje nauczanie do ich predyspozycji. W takim trybie każdy uczeń w klasie pracuje w swoim własnym rytmie i na odpowiednim dla siebie poziomie.

Zasadę indywidualizacji nauczania nauczyciel można realizować na różne sposoby:

● przez prowadzenie lekcji na kilku poziomach nauczania,

Nauczyciel organizuje na zajęciach pracę uczniów w grupach. Jest to trudna forma dla prowadzącego ze względu na to, że uczniowie pracują tu nie „równym frontem” pod jego kierunkiem, ale niezależnie, w różnym tempie i w różny sposób. Nauczyciel nie może przez cały czas panować nad przebiegiem pracy uczniów - **musi pogodzić się raczej z rolą doradcy niż przywódcy**, z głośnymi rozmowami uczniów w poszczególnych grupach, z rozluźnieniem tradycyjnej szkolnej dyscypliny. W zależności od tematu, rodzaju rozwiązywanych zadań i wyrobienia matematycznego grupy stworzone przez nauczyciela różnić się mogą liczebnością i składem. Zwykle na lekcjach tego typu tworzy się grupy dwuosobowe (dwójki uczniów siedzących obok siebie) lub 4-6 osobowe.

Rozróżniamy dwa rodzaje pracy grupowej:

- I. **Każda grupa składa się z uczniów o zróżnicowanych uzdolnieniach i wiadomościach.** Pozwala to nauczycielowi na lepsze wykorzystanie możliwości młodzieży, większe zaangażowanie ich w pracę i zwiększenie różnorodności przekazywanej wiedzy. Dodatkowo uczniowie mniej zdolni współpracując z uczniami zdolniejszymi uczą się także od nich. Na początku tak prowadzonych zajęć uczniowie słabi często tylko przysłuchują się wypowiedziom swoich kolegów w zespole i powtarzają ich wnioski, ale stopniowo rozpoczynają także próbę własnych sił. Dzięki udanemu udziałowi w pracach i osiągnięciach grupy uczniowie mniej zdolni nabierają więc wiary we własne możliwości i uzupełniają brakujące wiadomości. Praca każdego ucznia w zespole wdraża go do logicznego myślenia i poprawnego formułowania myśli, wniosków, a to m.in. decyduje o jego powodzeniu i rozwoju w klasie. Referowanie wyników pracy grupy nauczyciel może polecić najśłabszemu uczniowi w zespole, a jego wypowiedź inni koledzy będą ewentualnie uzupełniać.
- II. Drugi rodzaj pracy grupowej polega na prowadzeniu zajęć z **zespołami jednorodnymi, tzn. każdą grupę tworzą uczniowie o zbliżonym poziomie wiedzy i podobnych kompetencjach matematycznych.** Pozwala to nauczycielowi na zróżnicowanie zadań stawianych przed poszczególnymi grupami i taki ich dobór, aby jak najlepiej były one dopasowane do możliwości uczniów wchodzących w skład danego zespołu. Jest to szczególnie użyteczna technika w wypadku lekcji o charakterze ćwiczeniowym oraz lekcji powtórzeniowych.

- **poprzez urządzenie kółek/zajęć pozalekcyjnych dla młodzieży,**

Ta forma pracy z uczniami może polegać na stworzeniu kółka/zajęć dla młodzieży zdolnej (można z takimi uczniami realizować program klas wyższych, rozwiązywać zadania konkursowe, olimpijskie itp.) lub na zorganizowaniu spotkań uczniów mniej uzdolnionych (tzw. zajęcia wyrównawcze, na których nauczyciel powtarza z uczniami słabo opanowane partie materiału).

- **przez zróżnicowane zadawanie prac domowych,**

Praca domowa to druga, po zajęciach lekcyjnych, ważna forma pracy dydaktyczno – wychowawczej. Ma ona rozbudzać i kształtować zainteresowania uczniów. Indywidualizacja pracy domowej pod względem stopnia trudności oraz nadawanie jej problemowego charakteru jest bardzo trudne i czasochłonne, ale ma duży wpływ na stosunek uczniów do przedmiotu (szczególnie tych najzdolniejszych). Dobrze dobrana praca domowa może także zachęcić uczniów słabych do odrabiania zadań domowych.

- **poprzez stosowanie na lekcjach kart dydaktycznych,**

Stosowanie kart dydaktycznych ma na celu umożliwienie każdemu uczniowi przerabianie kolejnych partii materiału w swoim własnym tempie. Liczba i poziom wykonywanych przez ucznia ćwiczeń zależy od niego samego - dokonuje on samodzielnego wyboru z propozycji przedstawionych w karcie przez nauczyciela.

- **przez organizowanie różnych konkursów/projektów przedmiotowych,**

- **przez wprowadzenie na lekcje gier dydaktycznych, zabaw, łamigłówek, krzyżówek, domina, zagadek itp.**

Przygotowała:
Anna Maliszewska